

Natuurbrug Zandvoortselaan verbindt

Stalkaarsen langs het
fietspad in het Nationaal
Park Zuid-Kennemerland
Foto: Joost Bouwmeester.

Tussen Zandvoort en Bentveld is een natuurbrug in aanbouw over de Zandvoortselaan: natuurbrug Zandpoort. Daarmee worden de Amsterdamse Waterleidingduinen en het Nationaal Park Zuid-Kennemerland weer met elkaar verbonden, voor zowel planten, dieren als mensen.

ANTJE EHRENBURG

Natuurbrug Zandpoort is de eerste in een serie van drie ecoducten, die de natuur in de regio Zuid-Kennemerland weer met elkaar moet verbinden. De aanleg is in 2012 begonnen met de omheining van het toekomstige bouwterrein

Computer-impressie van de
nieuwe situatie als begin 2014
natuurbrug Zandpoort gereed
is, op de Zandvoortselaan
richting Bentveld.

met lage afscheidingen voor amfibieën en zandhagedissen. In het najaar begon de daadwerkelijke aanleg: eerst werd de voormalige dancing "De Manege" gesloopt, bomen en struiken gekapt en de rijtracés klaargemaakt. Vervolgens is er wekenlang gewerkt aan de aanvoer van zand, heel veel zand. Want dit ecoduct wordt enorm groot, omdat het zowel de Zandvoortselaan als de voormalige trambaan gaat overspannen. Met vrachtwagens is in totaal 65.000 kubieke meter zand aangevoerd. Een groot deel is afkomstig van natuurherstelprojecten die recent of vorige winter zijn uitgevoerd in Nationaal Park Zuid-Kennemerland, een ander deel is afkomstig van plagprojecten in de Amsterdamse Waterleidingduinen.

Dit zand ligt nu in depot op het bouwterrein. Komende winter worden er overkappingen over de Zandvoortselaan gebouwd, wordt het zand op zijn definitieve plaats gebracht, worden er hekken geplaatst zodat dieren richting ecoduct worden geleid, en wordt de inrichting bovenop het ecoduct gerealiseerd. Het ecoduct is straks ruim 50 meter breed en zeker 100 meter lang. Planning is dat het in voorjaar 2014 gereed is.

Ontsnippering en verschillende belangen

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is het 'raamwerk' aan belangrijke natuurgebieden in Nederland. De Nederlandse duinen behoren

Het ree is één van de soorten die straks weer ongehinderd en veilig kan migreren tussen de verschillende natuurgebieden.
Foto: Joost Bouwmeester.

De Zandvoortselaan is lang de enige toegangsweg geweest naar het kustdorp Zandvoort, of - vanuit Zandvoort gezien - de enige uitvalsweg naar het achterland. Dwars door de duinen liep hier eeuwen geleden al een mul zandpad. Vanaf 1828 was het pad bestraat en moest men tol betalen. Vanaf 1881 kwam er een spoorverbinding bij, in 1899 gevolgd door een tram: de Blauwe tram van Haarlem-Zandvoort. Het tracé liep pal ten noorden van de Zandvoortselaan. Zandvoort bloeide rond 1900 op door de betere bereikbaarheid en de opkomende badcultuur. In 1921 werd Zandvoort ook aan de noordkant ontsloten: de aanleg van de Zeeweg van Bloemendaal met 2x2 rijstroken (!). In die tijd was Zandvoort een mondaine badplaats met grandeur en vele grote, chique hotels en boulevards. Natuurlijk was het tegelijkertijd ook nog steeds het oude vissersdorp. De Tweede Wereldoorlog heeft het aanzien van Zandvoort ingrijpend veranderd: op last van de bezetter werden grote delen van het dorp gesloopt. In de jaren 50 en 60 werd er veel bijgebouwd en ging Zandvoort op in de naoorlogse vaart der volkeren: er kwam nog meer toerisme en verkeer. De Blauwe Tram werd in 1957 opgeheven, het tracé is al jaren een prachtig vrij liggend fietspad.

ertoe, de Veluwe en nog veel meer gebieden. De overheid probeert door aankoop van (landbouw) gebieden en bouw van ecoducten de EHS verder te vergroten, gebieden met elkaar te verbinden en ontsnippering tegen te gaan. In dat kader heeft de provincie Noord-Holland dit project natuurbrug Zandpoort in 2005 op zich genomen. Vele jaren van voorbereiding volgden: zoeken van voldoende financiering (het totaal kost 9 miljoen

Vogelvlucht-impressie van nieuwe natuurbrug Zandpoort. Kijkrichting: van Amsterdamse Waterleidingduinen naar noord, richting Nationaal Park Zuid-Kennemerland.
Foto: Harm Botman/impressie Ulco Glimmerveen.

euro) en overleg met diverse partijen met soms zeer verschillende belangen, waaronder ruiters, fietsers, wandelaars, natuurclubs, omwonenden.

Recreanten en dieren gescheiden

De natuurbrug moet straks niet alleen dienen voor het verbinden van de duinhabitats en het veilig oversteken van dieren, maar ook voor mensen. Vandaar de introductie van de term 'recreoduct', een samentrekking van ecoduct en recreant. Mensen mogen straks over het ecoduct wandelen, fietsen of te paard oversteken. Zo kunnen ze veilig van het ene naar het andere duingebied komen. Straks sta je bovenop het ecoduct met mooie vergezichten en onder je door rijdt het verkeer naar Zandvoort! Bovenop het ecoduct loop je over een pad langs bloeiende hondstong en teunisbloemen. Verwacht wordt dat reeën en damherten er zullen oversteken, en waarschijnlijk ook eekhoorns, boomkruipers, egels en insecten. Het recreatiepad zal worden afgeschermd van de zone die voor de dieren is bedoeld, zodat de dieren zo min mogelijk verstoord. Het pad over het ecoduct wordt openbaar en dus ook 's nachts toegankelijk. Er komen momenteel veel damherten voor in de AWD. Om te zorgen dat zij geen overlast voor de omgeving veroorzaken zijn recent hoge hekken geplaatst. Straks verbindt de natuurbrug de twee natuurgebieden met elkaar. Er is afgesproken dat er een oplossing komt voor de damherten problematiek in de regio. We zijn benieuwd voor welke oplossing wordt gekozen.

ANTJE EHRENBURG IS ZELFSTANDIG ECOLOGISCH ADVISEUR
EN REDACTIESECRETARIS VAN DUIN